

GENERALADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet
v/ Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kopi:
Riksrevisjonen
Postboks 8130 Dep

REF.:
15/7488-TVA

VÅR REF.:
0098/2017/GA/LMB/UA/113

DATO:
15.02.2017

ÅRSRAPPORT 2016 GENERALADVOKATEMBETET

Det vises til departementets tildelingsbrev av 7. januar 2016.

Vedlagt følger Generaladvokatembetets årsrapport for 2016.

Med vennlig hilsen

Lars Morten Bjørkholt
kst. generaladvokat

Vedlegg: Årsrapport 2016 Generaladvokatembetet

Generaladvokatembetet

Årsrapport for 2016

INNHOLDSFORTEGNELSE

DEL I.	LEDERS BERETNING.....	3
DEL II.	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	5
DEL III.	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	6
DEL IV.	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	17
DEL V.	VURDERING OG FREMTIDSUTSIKTER.....	18
DEL VI.	ÅRSREGNSKAP.....	19

Del I. Leders beretning

Generaladvokatembetet sin virksomhet i 2016 anses som tilfredsstillende. I denne perioden har saksbehandlingen holdt høy kvalitet og overholdt de respektive fristene for saksbehandling med svært god margin. Saksmengden har – innen de fleste sakstyper – vært jevn og tilsvarende i all hovedsak de foregående år. Bildet tegner seg imidlertid annerledes når en ser på påtaleavgjørelser isolert. Omfanget av påtaleavgjørelsene har avtatt de siste seks–syv årene. Årsaken synes å være færre antall vernepliktige enn tidligere, og at de som kalles inn til tjeneste er særskilt utvalgte og motiverte for avtjening av førstegangstjeneste. I forbindelse med disiplinærsaker gir krigsadvokatene og generaladvokaten fortsatt svært mange råd til militære sjefer. I mindre alvorlige saker og ved generelle disiplinærrettslige spørsmål gis det fortløpende råd pr. telefon eller e-post. Militære sjefer synes å sette pris på denne ordningen ettersom det gir rask avklaring. I alvorlige eller kompliserte disiplinærsaker gis det dessuten et stort antall skriftlig råd etter anmodning fra militære sjefer. Slike saker kan kreve omfattende saksbehandling og samarbeid med for eksempel militærpolitiet.

Embetets samarbeid med militærpolitiet fungerer meget godt i likhet med de foregående år. Dette har særlig hatt betydning ved kompliserte saker hvor krigsadvokatene, og i noen tilfeller generaladvokaten, veileder og påtalestyrer etterforskningen. Slikt arbeid er ikke synlig i resultatrapporteringen eller i arbeidsstatistikken, men er vesentlig for kvaliteten av etterforskningen og noen ganger avgjørende for at man i det hele tatt skal komme i mål. Noe av militærpolitiets etterforskningsarbeid overtas og kontinueres av politiet. Samarbeidet mellom embetet og militærpolitiet gjør denne overføringen enklere.

Embetets personell driver fortsatt opplæring i disiplinærrett i Forsvaret. Dette anses som en viktig oppgave ved siden av embetets øvrige funksjon. I tråd med dette er det gjennomført flere undervisningsoppdrag ved militære avdelinger. I samsvar med instruks for generaladvokaten og krigsadvokatene har flere av embetets ansatte deltatt i internasjonale fora for å holde seg orientert om forhold av betydning for oppgaveutførelsen, herunder særskilt kurs, seminarer og konferanser der internasjonal humanitærrett har stått sentralt.

Justis og beredskapsdepartementet har arbeidet med endring/omorganisering av ordningen med generaladvokat og krigsadvokat. Den 1. oktober 2015 avga spesialrådgiver Morten Ruud en enmannsutredning («Gjennomgang av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater»). Departementet sendte denne utredningen på høring den 1. juni 2016 der høringsfristen var den 1. oktober 2016. Etter det en kjenner til, ble det avgitt 26 hørings svar. Disse hørings svarene virker å gi et godt grunnlag for videre behandling i departementet. Endelig avklaring i denne prosessen ventes innen første halvdel av 2017. I embetets daglige virke har denne prosessen ikke hatt nevneverdig betydning, selv om det er tale om prinsipielle, personellmessig eller økonomisk spørsmål for fremtiden. Inntil fremtidig organisering er avklart, eller det ev. skjer

en endring i portefølje/sakstilfang, vil embetet holde to stillinger som krigsadvokat/krigsadvokatfullmektig ubesatt.

Oslo, 15. februar 2017

Lars Morten Bjørkholt

kst. generaladvokat

Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Generaladvokaten og krigsadvokatene utgjør Den militære påtalemyndighet og er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Embetet utfører oppgaver tillagt påtalemyndigheten i straffesaker som angår brudd på militær straffelov, rådgir militære sjefer i disiplinærsaker og utfører legalitetskontroll av alle refselsener i Forsvaret. Embetet deltar aktivt i internasjonalt samarbeid om aktuelle folkerettslige og militærjuridiske problemstillinger. Som påtalemyndighet i militære straffesaker er embetets tjenestemenn underlagt statsadvokatene i fredstid. I krigstid har embetets tjenestemenn tilsvarende påtalekompetanse som statsadvokatene og er direkte underlagt Riksadvokaten.

Som følge av den rolle embetet har med hensyn til militære straffe- og disiplinærsaker har det over år utviklet seg til å være et embete hvor det er naturlig å henvende seg om et mangfold av militærjuridiske spørsmål. I tillegg til arbeid med konkrete disiplinær- og straffesaker driver derfor embetets ansatte i stor utstrekning med tilgrensende arbeid, så som undervisning, høringer, bistand til utvikling av regelverk etc.

Generaladvokaten er øverste leder av embetet, som i tillegg til generaladvokaten består av Krigsadvokatene for Sør-Norge (KASØR) og Krigsadvokatene for Nord-Norge (KANORD). KASØR er samlokalisert med Generaladvokaten i Karl Johans gate 18 C, Oslo og KANORD har kontoradresse Sandhornsgata 44, Bodø.

Embetet har for tiden følgende ansatte:

generaladvokat (1)

førstekrigsadvokat (2)

krigsadvokat (2)

førstekonsulent/kontorleder (1)

førstekonsulent (1)

sekretær (1/2)

medarbeider på pensjonistvilkår (1)

Del III. Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk i 2016

Generaladvokatembetets samfunnsoppdrag er i hovedsak å utføre oppgaver tillagt påtalemyndigheten i militære straffesaker, samt rådgivning og kontroll i forbindelse med disiplinærsaker.

I tildelingsbrevet for 2016 står det at det for justis- og beredkapssektoren er lagt vekt på kje-deperspektivet i målstrukturen – asylkjeden, straffesakskjeden og samfunnssikkerhet og be-beredskap – og at det er viktig at Generaladvokatembetet kjenner til og støtter opp under disse målene, selv om embetet ikke er direkte og aktiv part i noen av dem.

Det heter videre:

«Generaladvokaten er leder av den militære påtalemyndighet og rådgiver i disiplinærsaker. Generaladvokaten er foresatt for krigsadvokatene. Gjennom uttalelser i klagesaker og kontroll saker, forhåndsuttalelser i alvorlige disiplinær- og straffesaker og ved øvrige tiltak, skal generaladvokaten bidra til at det militære disiplinærsystem holder høy standard.»

Generaladvokatembetets ressursbruk har vært effektiv i 2016. Førsteprioritet har som for tidligere år vært å utføre oppgavene som påtalemyndighet og rådgiver i disiplinærsaker hurtig, men med god kvalitet. Saksbehandlingstiden i det følgende viser at sakene behandles ekspeditivt og innenfor gitte frister. Kvaliteten på det arbeid som utføres lar seg vanskelig fremstille i en årsrapport, men tilbakemeldinger både i form av dommer, uttalelser fra klagenemnda for disiplinærsaker og tilbakemeldinger fra «brukerne» tilsier at kvaliteten gjennomgående er god.

Mål og oppdrag for Generaladvokatembetet i 2015

Fra tildelingsbrevet hitsettes:

«Styringsparameter

• Forhåndsuttalelser i disiplinærsaker	35 dager
• Uttalelser i disiplinære klagesaker	14 dager
• Uttalelser til kontrollutskrift som blir sendt til embetet	28 dager
• Påtaleavgjørelser	120 dager

Generaladvokaten må fortsatt ha særskilt oppmerksomhet knyttet til saksbehandlingstidene og oppfylning av fristene for de forskjellige sakstypene. Ved siden av målsettingen om kort saksbehandlingstid, er det viktig å holde høy kvalitet på de uttalelser

generaladvokaten og krigsadvokatene avgir i disiplinærsaker, herunder vurderinger om anmeldelse i slike saker.»

Måloppnåelse:

Sakstype	KASØR	KANORD	GA	Total/ gjennomsnitt	2015
Disiplinære klagesaker					
Antall	6	5	6	17	30
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	7,3	14,6	2,3	7,7	5,8
Uttalelsesaker					
Antall	54	47	1	102	83
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	8,5	14,7	3	11,3	9,5
Refselskontroll					
Antall oversendelser	73	74	149	296	285
Antall refselskontrollert	241	222	531	994	911
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	8,7	12,6	8,7	9,6	12,6
Kommisjoner					
Antall	0	0	0	0	0
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	0	0	0	0	0
Påtaleavgjørelser					
Antall	3	5	0	8	15
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	40,7	52,5	0	48,1	33,5
Vernepliktslovsaker					
Antall	0	0	0	0	3
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	0	0	0	0	26
Kontrollsaker					
Antall	0	1	0	1	1
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	0	49	0	49	26
Dommer					
Antall	68	20	18	20	7
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	364	386	335	377	284,7

Kommentar til statistikken:

Disiplinære klagesaker

I 2016 var det totalt 17 disiplinære klagesaker, noe som er en nedgang fra 2015 der antallet var 30. I 2014 var det 19 klager, 26 klagesaker i 2013 og 28 klagesaker i 2012. Saksbehandlingstiden i 2016 er på 7,7 dager, en oppgang fra 5,8 dager i 2015. Endring i tidsbruken er ubetydelig og ligger meget godt innenfor resultatkravet på 14 dager.

Uttalelsesaker

Antall uttalelsesaker i 2016 er 102, mot 83 i 2015. Dette tilsier en viss økning i saksmengden. Saksbehandlingstiden var på 11,3 dager i 2016 mot 9,5 dager i 2015. Økningen i saksbehandlingstiden er ubetydelig. Det er fremdeles en trend at militære sjefer benytter seg av krigsadvokatene til skriftlig rådgiving, særlig i saker av en viss alvorlighetsgrad eller kompleksitet. Resultatkravet for saksbehandlingstid (35 dager) holdes med god margin. I tillegg gir embetet generelle og konkrete råd pr. telefon og e-post av disiplinær- og strafferettslig art. Blant militære sjefer synes dette å være en rask, passende og ønskelig rådgivningsfunksjon.

Refsesekontroll

Antall kontrollerte oversendelser i 2016 er 296 og antall kontrollert refselsaker er 994. Dette tilsier en forsiktig økning i antall ilagte refselsaker sammenlignet med 2015.¹ I 2015 var antall kontrollerte oversendelser 285 og antall kontrollert refselsaker var 911. I 2016 ble også den nedadgående trenden (fra de foregående år) brutt (313/1159 i 2014, 307/1113 i 2013 og 372/1524 i 2012). Hvorvidt økningen i 2016 er et unntaksår, stagnering eller kursendring i trenden vil bekreftes de kommende årene. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden på 9,6 dager ligger godt innenfor resultatkravet (28 dager).

Påtaleavgjørelser

Antall påtaleavgjørelser i 2016 er 8 mot 15 i 2015 og 2014, 35 i 2013 og 59 i 2012. Dette utgjør en markant, nedadgående trend i saksmengden. Saksbehandlingstiden i 2016 har økt noe sammenlignet med 2015, men ligger likevel under halvparten av resultatkravet på 120 dager. Antall saker som angår unnlatt oppmøte til førstegangstjeneste, ser ut til å ha stabilisert seg på et lavt nivå. Begrunnelsen er formodentlig at det stort sett er motivert personell som kalles inn til tjeneste. Påtaleavgjørelsene omfatter også andre sakstyper, slik som vold og trusler mot foresatte og overordnede.

¹ Embetets refs kontroll for 2016 er ikke avsluttet, ettersom de kontrolleres og statistikkføres etterskuddsvis. Totaloversikt over ilagte refselsaker kommer i egen rapport («Generaladvokatens rapport over ilagte straffesaker og militære straffesaker i 2016»).

Vernepliktslovsaker

Det var ingen vernepliktslovsaker i 2016, mot 3 i 2015, 1 i 2014 og 5 i 2012. Påtalekompetansen ligger til politiet. Slike saker mottas av krigsadvokaten fra Forsvarets personell- og vernepliktscenter (tidligere Vernepliktsverket), og sendes tilbake dit med anbefaling på om saken bør anmeldes til politiet eller ikke.

Innkalte kontrollsaker

I 2016 ble 1 kontrollsak innkalt, som i 2015, mot 2 saker i 2014, 4 saker i 2013 og 12 i 2012. Nedgangen har nok sammenheng med at det i mindre grad enn tidligere ilegges refselse for brudd på en bestemmelse i forsvarspersonelloven, der alkometeret ikke er gyldig bevis.

Dommer

Det er ekspedert 7 dommer i 2016. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden er på 284,7 dager og omfatter store deler av straffesaksgangen som sådan: fra lovovertrедelsen finner sted til dom i førsteinstans.

Ubehandlede saker pr. 31.12.2016

	KASØR	KANORD	GA	SUM
Disiplinære klagesaker	0	0	0	0
Uttalelssaker	0	1	0	0
Refselseskontroll	0	10	0	10
Kommisjoner	0	0	0	0
Påtaleavgjørelser	0	0	0	0
Vernepliktslovsaker	0	0	0	0
Kontrollsaker	0	0	0	0

GA: 0 refselsler

KANORD: 10 refselsler

Oppsummering

Antallet ubehandlede saker er lavt. Hovedinntrykket er at arbeidet er i meget god gjenge på begge tjenestesteder.

Utvikling over tid:

Disiplinære klagesaker								
Antall	17	30	19	26	28	25	19	25
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	7,7	5,8	10,9	3,3	4,5	5,1	10,1	29,4
Uttalelsessaker								
Antall	102	83	119	68	94	96	64	73
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	11,3	9,5	18,1	31,9	28,4	29,5	21,0	33,4
Refselseskontroll								
Antall oversendelser	296	285	313	307	372	315	310	346
Antall refs.kontroller	994	911	1159	1113	1324	1369	1243	1830
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	9,6	12,6	12,5	14,9	13,2	22,4	11,6	43,8
Kommisjoner								
Antall	0	0	0	1	0	2	2	0
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	0	0	0	21	0	81,5	53	0
Påtaleavgjørelser								
Antall	8	16	15	35	59	70	117	265
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	48,1	33,5	15,4	41,1	47,8	109,6	40,6	225,9
Vernemåtslovsaker ²								
Antall	0	3	1	2	5			
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	0	26	11,0	70,0	35,8			
Kontrollsaker								
Antall ³	1	1	2	4	12	4+	18+	5+
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager) ⁴	49	26	29,5	41,8	117,2			

Det helhetlige bildet er at saksmengden er jevn for alle sakstyper med unntak av påtaleavgjørelser.

2 Denne sakstypen ble først i 2012 en fast del av saksporteføljen.

3 Tallene for 2011 og 2010 gjelder GA pluss KANORD sine saker. Tallene for 2009 gjelder bare GA sine saker.

4 Systematisk telling og beregning av saksbehandlingstid er bare foretatt fra begynnelsen av 2012. Det er ikke satt noe resultatkrav for disse sakene.

Det positive samarbeidet med militærpolitiet holder frem. Krigsadvokatene bruker mye tid på å drive etterforskningsledelse av og gi støtte til militærpolitiets etterforskningsavdeling, som håndterer de mest alvorlige, uvanlige eller kompliserte sakene. Som omtalt i fjorårets rapport, er dette samarbeidet særlig viktig i saker der etterforskningsproduktet skal overføres til politiet for påtaleavgjørelse, f.eks. vinnings- og seksuallovbrudd.

Administrative mål

Personalpolitikk, mangfold og likestilling

Fra tildelingsbrevet hitsettes:

«Det er et overordnet mål å sikre at Justis- og beredskapsdepartementet og underliggende virksomheter til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på en best mulig måte. Videre er det et mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne gjenspeiler mangfoldet i befolkningen, og har en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn. Det er også et mål for staten å redusere sykefraværet.

Det er et sentralt personalpolitisk mål at medarbeiderne skal ha en variert erfaringsbakgrunn, blant annet med hensyn til kjønn og minoritetsbakgrunn. Virksomhetene bes innarbeide spesifikke mål og tiltak på det personalpolitiske området. For staten samlet er målsettingen å oppnå en kvinneandel i lederstillinger på 40 %.

Generaladvokaten bes gjøre rede for planlagte og gjennomførte tiltak som fremmer likestilling på de tre diskrimineringsgrunnlagene kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne.»

Antallet stillinger er så vidt beskjedent at det er vanskelig å sette kvantitative mål på en meningsfylt måte slik at alle hensyn blir ivaretatt kontinuerlig. Målsetningene om personalpolitikk, mangfold og likestilling tilstrebedes likevel i den grad det lar seg gjøre.

Hos Generaladvokatembetet har man omtrent like mange ansatte fra hvert kjønn. Ved KANORD er de i dag tre av tre kvinnelige ansatte, henholdsvis førstekrigsadvokat, krigsadvokat og sekretær. Hos KASØR er det én mannlig og én kvinnelig ansatt. Disse har rollene som henholdsvis førstekrigsadvokat og krigsadvokat. Stillingen som generaladvokat samt to stillinger som er førstekonsulent er besatt av menn. Embetet har også en mannlig ansatt på pensjonistvilkår. For øvrig har ett av embetets ansatte annen etnisk bakgrunn. Samlet sett anses dette å tilfredsstille departementets målsetning om personalpolitikk, mangfold og likestilling.

Sykefravær

Sykefraværet i 2016 er på 1,74 %. Sykefraværet har i de foregående årene vært: 0,57 % i 2015, 1,31 % i 2014, 6,8 % i 2013 og 6,2 % i 2012. Sykefraværet i 2016 var beskjedent, og det er et realistisk mål sykefraværet holdes lavt.

Gjennomgang av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater

Fra tildelingsbrevet hitsettes:

«Spesialrådgiver Morten Ruud avga sin rapport om ordningen med generaladvokat og krigsadvokater 1. oktober 2015. Rapporten skal sendes på høring. Departementet tar sikte på å få en avklaring av generaladvokatens og krigsadvokatenes videre eksistens med oppgaver og organisering, i løpet av 2016.»

Det vises til redegjørelsen om dette temaet ovenfor.⁵ Utover dette tilføyes det at spørsmålet om endring/omorganisering har ført til usikkerhet for personalet ved embetet. Av hensyn til forutberegnelighet for personalet vil snar avklaring være fordelaktig. I den grad personalet blir berørt av ev. endring/omorganisering, formodes departementet å finne smidige løsninger i dialog med de berørte.

Møter, seminarer, kurs, undervisning etc.

Møter:

- Påtalemøte i regi av Det nasjonale statsadvokatembetet, Soria Moria, Oslo.
- Arbeidsgruppemøte i regi av Politidirektoratet i forbindelse med ny vekteropplæring (bidrag mht. pensum i humanitærrett).
- Møte med militærpolitiet og Forsvarets havarikommisjon vedrørende grense-dragninger og samarbeid ved etterforsking/undersøkelser.
- Møte med Forsvarets forum vedrørende reportasjer.
- Flere møter med Forsvarets sikkerhetsavdeling (aktuelle saker av felles interesse).
- Møte med Forsvarets Narkotikagrupper og militærpolitiet vedrørende status på de respektive avdelinger og gjensidig informasjonsutveksling.
- Møte med Forsvarets operative hovedkvarter i anledning øvelse *Cold Response*, samt informasjonsutveksling.
- To møter med ombudsmannen for Forsvaret.
- Møte med representanter fra Forsvarsstaben/personellavdelingen vedrørende aktuelle saker hvor embetet kom med råd og innspill.
- Møte med sjef Forsvarets personell- og vernepliktssenter vedrørende aktuelle saker.

⁵ Se Del I. Leders beretning, fjerde avsnitt, s.3.

- Møte med Regelverksenheten i Forsvarsstaben.
- Møte med Forsvarets felles postmottak vedrørende postgangen i militære straffe- og disiplinærsaker.
- Statsadvokatmøtet, Gardermoen.
- Påtalemøtemøte, Nordland.
- Møte med Vernepliktsrådet i tillitsmannsordningen for Forsvaret vedrørende aktuelle saker.
- Møte med Krigsskoleutdannede offiserers landsforening.
- Møte med stab Forsvarets militærpolitiavdeling.
- Møte med Generalinspektøren for Heimevernet.
- Møte med leder av Klagenemnda for disiplinærsaker.
- «Rundbordsmøte» hos Norges Røde Kors i forbindelse med *Afghanistanrapporten*.
- Påtalemøte, Hordaland.
- Møte med to representanter fra den kanadiske militære påtalemyndigheten i forbindelse med deres komparative undersøkelser av andre lands militære rettspleie.
- Påtalemøte, Oslo (deltakelse både vår og høst).
- Møte med sjef Forsvarets spesialstyrker m/stab vedrørende aktuelle saker, samt generell informasjonsutveksling.
- Deltakelse på Forsvarets sanitets 75-årsjubileum

Seminar/kurs:

- Seminar i regi av militærpolitiet inkl. undervisningsbidrag, Bæreia, Kongsvinger.
- Fagseminar ved Forsvarets militærpolitiavdeling inkl. brief, Sessvollmoen.
- Dagskurs hos Statens pensjonskasse, Oslo.
- Advokatkurs for en fullmektig, Oslo.
- Advanced Course in International Humanitarian Law, Sanremo, Italia.
- Heimevernets juristseminar.
- Seminar on Current Issues in International Humanitarian Law, Sanremo, Italia.
- Conference on International Law of Military Operations, Exeter, England.
- Strategisk IKT for ledere. Tre samlinger for generaladvokaten.
- Kurs for nye jurister i påtalemyndigheten.
- Round table, International Humanitarian Law Institute, Sanremo, Italia.
- Seminar om internasjonal humanitærrett inkludert undervisning, Forsvarets høyskole, Oslo.
- Dagsseminar hos Norges Røde Kors med aktuelle tema innen internasjonal humanitærrett inkl. brief.
- Dagsseminar om seksuelt relaterte saker med etterforsker og påtalejurist fra Kripos. Samarbeid med militærpolitiets etterforskningsavdeling.
- Dagsmøte på Værnes i forbindelse med mottak av styrker fra US Marines inkl. brief.

Undervisning:

- Undervisning i disiplinærrett for områdesjefer i HV-02, Oslo.
- Undervisning i disiplinærrett for områdesjefer i HV-11, Ålesund.
- Undervisning for personelloffiserer i HV-02.
- Brief for Norges Røde Kors sin Humanitærrettsgruppe.
- Undervisning for studenter ved Forsvarets stabsskole.
- Undervisning i disiplinærrett for nye avdelingssjefer i hæren ved tre anledninger (hhv. Sessvollmoen, Rena og Jørstadmoen).
- Undervisning i militær straffe- og disiplinærrett for kadetter ved krigsskolen som skal til militærpolitiet etter endt skolegang.
- Undervisning for nye vernepliktige jurister ved to anledninger.
- Undervisning for tillitsmannsordningen i Forsvaret ved to anledninger.
- Undervisning i internasjonal humanitærrett for avdeling F1 i Utlendingsdirektoratet, Oslo.
- Undervisning for militærpoliti i Heimevernet.
- Undervisning for elever ved Forsvarets ingeniørhøgskole.
- Undervisning på Provost Marshal Course, Ålborg, Danmark.
- Undervisning for militærpoliti i heimevernet, Heistadmoen.
- Undervisning på det årlige kurset i krigens folkerett ved Forsvarets stabsskole.

Nytt i 2016 var at embetet deltok med en krigsadvokat på Forsvarets største øvelse. Under NATO-øvelsen *Cold Response 2016* i Trøndelag var det derfor til enhver tid samlokalisert en krigsadvokat med militærpolitiets etterforskningsavdeling. Militærpolitiets etterforskningsavdeling var en del av den lokale øvingsledelsen, som på vegne av Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) ledet øvelsen, herunder var ansvarlige for behandling av ulykker m.m. Deltakelse fra embetets side var i forkant avklart med – og ønsket velkommen – av sjef FOH. Tilbakemeldingen fra FOH, herunder den lokale øvingsledelsen, var at dette var et godt tiltak. Det settes pris på at krigsadvokatene både viser interesse for å tilegne seg fagmilitær kunnskap, samtidig som at de er tilgjengelige for militære sjefer og militærpolitiet der Forsvaret til enhver tid har større øvelser og/eller operasjoner på gang. Generaladvokaten anser deltakelse på øvelsen som en suksess både hva gjelder kompetanseøkning hos krigsadvokatene på militære forhold, samt at de utførte krigsadvokattjenester i forbindelse med aktuelle saker under øvelsen. Det blir tilsvarende deltakelse på årets største øvelse, *Joint Viking i Finnmark*, i mars 2017.

Det ble avholdt 2 krigsadvokatmøter i 2016. Disse gikk over to dager og innebar både faglig og administrativ oppdatering av samtlige ansatte ved embetet. Av eksterne bidrag har møtene blant annet inneholdt foredrag/undervisning fra Øst politidistrikt, Oslo statsadvokatembete og Riksadvokatembetet.

Faglige støtteaktiviteter

Månedlige militærjuridiske «fredagsmøter» har vært gjennomført i samarbeid med Norsk Militærjuridisk Forening (NMF). Deltakerne på møtene er ansatte ved embetet, medlemmer i NMF, jurister og offiserer som jobber i eller har bakgrunn fra bl.a. Forsvaret, militærpolitiet, Forsvarsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, politiet, Utenriksdepartementet, Den høyere påtalemyndighet og privat advokatpraksis. Representanter fra forskningsinstitusjoner (spesielt Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo og Forsvarets Høgskole) deltaker også på disse møtene. På hvert møte deltar det ca. 40– 50 personer.

Følgende foredragsholdere har bidratt på møtene i 2016:

15. januar Sjef Hans Majestet Kongens Garde oberstløytnant Jan Frederik Geiner:
«HMKG – oppdrag og utfordringer»
5. februar: Tidligere assisterende generaladvokat ved Israel Defence Forces, oberst Eli Bar-On: «*The legal component in Israel's national security*»⁶
11. mars Generalauditør Lars Stevnsborg, Forsvarets Auditørkorps (Danmark): «*Den danske ordningen for militære straffe- og disiplinørsaker*»⁷
8. april Jubileumsforedrag med tidligere høyesterettsjustitiarius Carsten Smith: «*Alta-konflikten*». I tillegg var det et innlegg av regjeringsadvokat Fredrik Sejersted: «*En stille konstitusjonell revolusjon – politiloven § 27 a og forholdet mellom politiet og Forsvaret*»
27. mai Brigader Gjermund Eide (militærassistent for generalsekretær Jens Stoltenberg, NATO): «*NATO. Status og utfordringer*»
10. juni Seniorforsker Tor Bukkvold, Forsvarets forskningsinstitutt:
«*Ukraina-konflikten – tilbakeblikk, status og fremtidsutsikter*»
26. august Statsadvokat Stein Vale ved Oslo statsadvokatembeter, tidligere Legal Adviser i Somalia for EUs maritime sikkerhetsmisjon, EUCAP Nestor:
«*Piratvirksomheten utenfor Somalia*»

⁶ I forbindelse med dette møtet ble det arrangert møte med foredragsholderen og henholdsvis Forsvarets stabsskole, International Law & Policy Institute og Forsvarsdepartementet. Generaladvokaten deltok også i disse møtene.

⁷ I forbindelse med dette møtet ble det arrangert et møte mellom Riksadvokaten og foredragsholderen. Generaladvokaten deltok også.

23. september Hovedlærer Sigrid Redse Johansen ved Forsvarets stabsskole: «*Våpenteknologi og den fornuftige militære sjef*»

21. oktober Assisterende departementsråd Arne Røksund ved Nærings- og fiskeridepartementet, leder av utvalget som foreslo ny instruks om Forsvarets bistand til politiet: «*Bistandsforskriften*»

18. november Tidl. forsvarssjef general Sverre Diesen, nå forsker ved Forsvarets forskningsinstitutt: «*Forsvarets langtidsplan*»

9. desember Jarl Eirik Hemmer ved Forsvaret: «*Rettslige rammer for Etterretningstjenestens virksomhet*»

Generaladvokaten deltar i prosjektet The Oslo manual on Select Issues of International Humanitarian Law. Det var tre tredagers samlinger i løpet av 2016.

Generaladvokaten er fast medlem av Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd. Det var tre møter i 2016.

Ikke planlagte aktiviteter

Generaladvokaten avgir undertiden høringsuttalelser og gir råd på forespørsel i enkeltsaker og om generelle forhold.

Følgende høringsuttalelser er gitt:

- Høring om forskrifter til Forsvarsloven.
- Forslag til endring av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater.
- Forskrift om Forsvarets bistand til politiet («Bistandsinstruks»).)

Det er også gitt et faglig bidrag til Forsvarsdepartementet i forbindelse med arbeidet med nye forskrifter til Forsvarsloven.

Embetet stiller med en representant i arbeidsgruppe som utarbeider forslag til nye regler for bruk av personopplysninger i Forsvaret. Embetet stiller også med en representant i arbeidsgruppe som vurderer organiseringen av militærpolitiets etterforskningskapasitet som følge av kravet om tilstrekkelig uavhengig etterforskning.

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

Økonomistyring – etablering av helhetlig intern kontroll

Anskaffelser som går ut over en ramme på kr 10 000 blir anvist av Generaladvokaten etter attestasjon av kontorsjef. Mindre anskaffelser anvises av kontorsjefen.

Offentlige anskaffelser

Ved embetet foretas relativt små anskaffelser hvert år. Innkjøpssummene ligger vanligvis godt under nedre terskel for at reglene om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse. Når anskaffelse foretas, tilstreber en likevel å følge prinsippene og hensynene bak reglene om offentlige anskaffelser.

Sommeren 2016 ble det kjøpt inn nye stoler og bord til bruk for møterommet. Disse erstattet bord og stoler som hadde over 20 års brukstid.

Del V. Vurdering og fremtidsutsikter

Embetet

Som nevnt ovenfor, pågår prosessen med vurdering av endring/omorganisering av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater.⁸ Inntil denne prosessen er avsluttet, vil embetets driftes som normalt. I forlengelsen av det også er vanskelig å si noe om embetets fremtidsutsikter. Prosessen med vurdering av endring/omorganisering av embetet antas å bli avklart innen første halvdel av 2017. Embetets ansatte holdes fortløpende informert om status og fremtidsutsikter. Det samme gjelder Forsvarssjefen og andre militære sjefer som forholder seg til embetet i det daglige.

I utgangspunktet er personalsituasjonen stabil. Som følge av prosessen med vurdering av endring/omorganisering, har en derfor valgt såkalte «styrte vakanser» i kombinasjon med engasjementer og fungeringer. Når ev. endring/omorganisering iverksettes, kan det tenkes at personalsituasjonen blir påvirket.

Ved KANORD er det et engasjement som førstekrigsadvokat, som for tiden besatt av vedkommende som har den faste stillingen som krigsadvokat (ved det samme kontoret). I tillegg er det et engasjement som krigsadvokat som er besatt av en tidligere ansatt (ved det samme kontoret). Begge engasjementene (førstekrigsadvokat og krigsadvokat) varer frem til 30. juni 2017. Videre har KANORD en fast ansatt sekretær på deltid. En stilling som krigsadvokatfullmektig holdes vakant ved KANORD.

Ved KASØR er det en beskikket førstekrigsadvokat (frem til 30. juni 2017), en engasjert krigsadvokatfullmektig (frem til 30. juni 2017) som fungerer som krigsadvokat. En krigsadvokatstilling holdes vakant.

Generaladvokaten gjøres opp av undertegnede. I tillegg har embetet en kontorsjef/førstekonsulent som med virkning fra 1. april 2017 vil gå over til gradert AFP med 40 %. Derfor har man engasjert en førstekonsulent i en heltidsstilling (frem til 30. juni 2017). Endelig har embetet en ansatt medarbeider på pensjonistvilkår.

⁸ Se Del I. Leders beretning, fjerde avsnitt, s.3. Se også s. 12 («Gjennomgang av ordningen med generaladvokat og krigsadvokater»).

Del VI. Årsregnskap

Ledelseskommentar til årsregnskapet for 2016

Formål

Generaladvokatembetet utfører oppgaver tillagt påtalemyndigheten i militære straffesaker og utfører rådgivning og kontroll i forbindelse med utøvelse av disiplinærmyndighet i Forsvaret.

Embetet er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Som påtalemyndighet er embetet faglig underlagt statsadvokatembetene og Riksadvokaten i fredstid. I krigstid er embetet faglig underlagt Riksadvokaten. Ved utførelse av sin rolle som rådgiver og kontrollør i forbindelse med utøvelse av disiplinærmyndighet i Forsvaret er embetet uavhengig.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115/2016 fra Finansdepartementet og krav fra Justis- og beredskapsdepartementet i instruks om økonomistyring. Jeg mener dette regnskapet gir et dekkende bilde av Generaladvokatembetets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter og inntekter.

Vurderinger av vesentlige forhold

Generaladvokatens oversikt viser et forbruk på kr 7 777 330 på kap. 446. Samlet sett kr 43 669 kr under driftsplanen og kr 497 669 under samlet tildeling for 2016. Mindreforbruket skyldes blant annet såkalte «styrte vakanser». I påvente av en avklaring av embetets fremtidige organisering, har en unnlatt å foreta større nødvendige investeringer. Det er dog foretatt et mindre innkjøp av stoler og bord for møterommet. Embetet har tidligere benyttet politiets/påtalemyndighetens fellestilgang til www.reettsdata.no. Fra og med 2016 har embetet måtte tegne egne abonnementer for å få tilgang til databasen. Dette samt innkjøp av nødvendige tjenestemobil/tjenestepc-er har ført til en overskridelse ift. driftsplan på konto 6900 i regnskapet. Leien for kontorlokaler i Oslo for første kvartal 2017 ble betalt i desember 2016. Dette forklarer overskridelse ift. driftsplan på konto 6300.

Oslo, 15. februar 2017

Lars Morten Bjørkholt
kst. generaladvokat

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av 24. november 2016 og brev av 6. desember 2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet vedrørende årsavslutning og frister for statsregnskapet 2016.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Rapport kjørt: 03.02.2017

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
0446	Ordinære driftsutgifter	01			8 275 000	7 777 330	497 670
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	188 356	
<i>Sum utgiftsført</i>					8 275 000	7 965 686	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	9 806	
5700	Arbeidsgiveravgift SLP	72			0	526 103	
<i>Sum innteksført</i>					0	535 909	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						7 429 777	
Kapitalkontoer							
60057301	Norges Bank KK /innbetalinger					26 321	
60057302	Norges Bank KK/utbetalinger					-7 506 128	
704471	Endring i mellomværende med statskassen					50 030	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2016	31.12.2015	Endring
704471	Mellomværende med statskassen				-132 321	-182 350	50 030

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
446 01	347 000	7 928 000	8 275 000
xxxxxx			0
xxxxxx			0
xxxxxx			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Sakkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Mermekter / mindre/mekter(-) iht. mermekterfullmakt	Onndisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1xxx01/4xxx01				497 669				8 275 000	1. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	413 750
xxxx21	"kan nytes under post 01"		0	0				0	2. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	
xxxx21	"kan nytes under post 01"		0	0				0	3. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	
xxxx45	"kan overføres"		0	0				0	4. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	
xxxx45	"kan overføres"		0	0				0	5. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	
xxxx70	"overlagesbevilgning"		0	Ikke aktuell		Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	6. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	
xxxx75	"overlagesbevilgning"		0	Ikke aktuell		Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	7. Maks. overførbart beløp er 8 275 000 minus mermekter og mindre/mekter.	
*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.										

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Motatte belastningsfullmakter

Stikkordet «kan overføres»

Stikkordet «kan benyttes under»

Stikkordet «overlagesbevilgning»

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Fullmakt til å overskrive driftsbevilgninger mot tilsvarende mermekter

Fullmakt til å overskrive investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Fullmakt til å overskrive driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Innsparing i regnskapsåret som følge av bruk av fullmakt til å overskrive driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Romertallsvedtak

Mulig overførbart beløp

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	4 883 767	5 224 033
Andre utbetalinger til drift	3	2 893 691	2 657 923
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		7 777 459	7 881 956
Netto rapporterte driftsutgifter		7 777 459	7 881 956
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	338	182
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		338	182
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	0	0
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	209	84
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		209	84
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		-129	-98
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	281	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		281	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		9 525	12 861
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		526 103	563 813
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		188 356	217 431
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-347 271	-359 243
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		7 429 777	7 522 615

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2016	2015
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	40 000	0
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-172 946	-182 069
Skyldige offentlige avgifter	0	-281
Annen gjeld	625	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-182 350

- * Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.
- ** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Kontrollsum:

7 429 777

7 429 777

0

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	0	0

Virksomhet: JA - Generaladvokaten**Note 2 Utbetalinger til lønn**

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	4 306 157	4 604 735
Arbeidsgiveravgift	526 103	563 813
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 135	-31 536
Andre ytelser	52 643	87 021
Sum utbetalinger til lønn	4 883 767	5 224 033
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	x	x

Virksomhet: JA - Generaladvokaten**Note 3 Andre utbetalinger til drift**

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	1 347 497	1 055 864
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	-1 903
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	123 296	174 402
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	110 695	128 994
Leie av maskiner, inventar og lignende	47 390	52 432
Kjøp av fremmede tjenester	16 463	19 464
Reiser og diett	417 681	304 678
Øvrige driftsutgifter	830 668	923 992
Sum andre utbetalinger til drift	2 893 691	2 657 923

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	338	182
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	338	182

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	209	84
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	209	84

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	0
Sum utbetaling til investeringer	0	0

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	281	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	281	0

Virksomhet: JA - Generaladvokaten

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	40 000	40 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	40 000	40 000	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	2 665	0	2 665
Skyldig skattetrekk	-172 946	-172 946	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	625	625	0
<i>Sum</i>	-169 656	-172 321	2 665
Sum	-129 656	-132 321	2 665

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

				Balansført egenkapital i selskapet	Balansført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet
Selskap 1					
Selskap 2					
Selskap 3					

Balansført verdi 31.12.2016

0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balansført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.